

„Edinost“

haja e skrat na dan, razen nedelj in
nedelj v, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četiri leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se upravlja
»a ožira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravljalstvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in sprejemanje inšertov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gošnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Osnovni shod društva „Narodni dom“ v Trstu.

(Dalje.)

Začasni blagajnik, dr. Gustav Gregorin, je izjavil, da more biti se svojim poročilom jako kratek. Društvo je še le v začetkih svojega delovanja, in ni smeti zahtevati, da bi kazalo že na velike uspehe. Pred vsem pa mu je — je rekel govornik — v dolžnost, da imenuje onega moža, nadahnjenega idejalnim rodoljubjem, ki mu je prvi, in brez nikakega poziva, doposlal svojim možem primerno svoto za »Narodni dom«. To je bil pokojni župnik Meglič v Barbanu v Istri. (Slava-klici.) Drugi dar — 100 gl. — je prišel od »Del. podp. društva«, ki je pa pozneje doposlalo še drug dar 100 gl. Istotako se je spomnil društva tudi veselilni odsek »Tržaškega podpornega in bralnega društva« z lepim darom. Tudi to je pomembno in razveseljivo, da so baš delavci oni, ki se tako zanimajo za naše podjetje.

Darovi in ustanovnine do 6. julija znašajo K 4412 st. 68, udnine K 35 st. 50, skupaj K 4448 st. 18. Od tega se nahaja: 1) v ljubljanski mestni hranilnici K 746 st. 4, 2) v »Tržaški posojilnici in hranilnici« K 3097 st. 30, za razne tiskovine, poštnine itd. se je potrosilo K 531 st. 82, skupaj K 4375 st. 16. Blagajna dne 7. junija 1901 K 73 st. 2. Na deležninah je vplačano K 2950.

Govornik je toplo apeliral na tržaške Slovence, naj pospešujejo namene tega prevažnega društva, s tem, da sami darujejo po svojih močeh in da skušajo pridobivati druških dobrotnikov.

Poročili tajnika in blagajnika sti bili odobreni soglasno.

Ob točki »volitev odbora« se je oglasil za besedo dr. Otokar Rybář, ki je izjavil:

Danes odstopajoči odbor se je mnogo bavil z vprašanjem predsednika društva »Narodni dom«. Vaznosti tega mesta za nadaljnjo delavnost društva vam menda ne treba razlagati, ako imamo pred očmi, da bo to eno najvažnejših med društvimi našimi. Bodoči predsednik ne bo imel le važne naloge, ampak tudi veliko dela! In kar je posebno važno: nastopati mu bo v imenu društva pred vsem svetom, pred raznimi činitelji. Zato smo želeli, da bi za to mesto dobili moža, popolnoma sposobnega v to po svojem znanju, po svojih skušnjah in po svojem socialnem stališču. Povdarjam še enkrat: to je potrebno,

ker mu bo nastopati proti nasprotnikom in občevariti z važnimi faktorji. Skušali smo torej in se obračali do raznih odličnih oseb, o katerih smo menili, da bi odgovarjale vsem opravičenim potrebam. Bili smo na mnogih krajih, ali do danes je bil vspeh povsodi negativen. In da sem »odkritosrčen: jaz jim ne zamerjam tega toliko. So pač razmere take. To naše društvo nima sicer nič opraviti s politikom in namen mu je povsem nepolitiški. Takih društev imajo povsodi drugod, ne da bi kdo videl v njih kaj drugega, nego to, kar so! Ali pri nas so razmere izredne, eksepejonele. Tu v Trstu smatrajo tudi to naše društvo za eminentno političko; še več: celo za drzno provokacijo proglašajo to, da smo si kupili stavbišče za prihodnji »Narodni dom«. Tako jih je razgrela to, da so nam hoteli, ker že ne morejo drugega, napraviti vsaj — kakor se pravi po tržaški — mal »dispet« (Veselosť) s tem, da bi zazidali lepi prostor pred stavbiščem. Take so razmere. Da ob takih razmerah oseba, ki bo stala našemu društvu na čelu, ne bo imela mirnega življenja, to je gotovo. Veliko skrbi in dela bo imela kakor naš reprezentant pred javnostjo. To je torej razlog, ki plaši tega in onega in jaz ponavljam še enkrat, da ne zamerjam tega toliko. To pa moram povdariti, da so nam vsi dotični gospodje, do katerih smo se obrnili, obljubili vso svojo pomoč: svoje izkustvo, svoje svete in materijalno podporo. Upoštevaje navedene razloge in dobivši to obljubo, smo se udali. Ali brez predsednika vendar ne moremo biti. Mi moramo vendar imeti predsednika, kateremu ne bo trebalo imeti nobenih ozirov, ki se ne bo strašil nikogar in ki bo imel veselje do dela. Kaj storiti torej? To je bila velika skrb. No, slednjič sem jaz pogodil moža, ki bi še najbolj odgovarjal potrebam. Poreče morda kdo, da mož, katerega imam jaz »in peto«, dela že v raznih društvih. To je res. Ali do danes nismo našli drugega in tudi danes se tu — na poziv predsednika — ni nikdo oglasil, da bi predložil moža, ki bi hotel vsprejeti tako breme. Zato mislim, da za začetek ne bo slabo, ako izvolimo moža, na katerega mislim jaz. Saj se je ta mož tudi do sedaj največ brigal za to društvo; on ima poleg pokojnega Abrama največ zaslug, da smo kupili stavbišče; on je nabiral člene in darove, on je storil velik del tega, kar je storjenega do sedaj. Ta mož je gospod dr. Gustav Gregorin. (Frene-tični dolgotrajajoči živio-klici in ploskanje po

svojo — od nje same doživljal opominjanja na to razliko!

In vendar je v dnu duše hitro vzkliklo toplo hrepenenje po tej vračani ljubezni njeni, a s hrepenenjem se je porajala tudi nada. Seveda — kakor vsaki pravi mladič — sem tudi jaz sel na Pegaza, pa sprepeval tudi ditrambe na njeno krasoto, in na dobro dušo njeno, pa zopet elegije o nesrečni ljubezni svoji brez vsake nade. No, mladiči so v onih letih — zajahavši Pegaza v takih stvarih — do potrpežljivega papirja navadno grozno neodkritosrečni. Tako je bilo z mano. V svojih pesmah sem tožil radi zle osode, ki mi ne daje pravice, da bi se smel nadejati milosti v njenem sreću, ali v resnici — jaz sam nisem veroval v to zlo usodo. Malo po malem je navstajala nada. V spanju in bdenju sem si zaželjeno srečo predstavljal tako živo in resnično, da sem že v najmanjih podrobnostih hotel videti praktične stvari. Sestavil sem si cel načrt, kako uredim stvar z roditeljema, kako žnjo, da bo čakala, dokler zvršim šolo in študije, ali »ako ne bo mogla čakati toliko let, potem hočem« — in fantazija se mi je zgubljala iz jednega vratolomnega in pu-

vsej dvorani.) Nočem peti hvale nikomur, ali resnici treba dati pristojno jej mesto. In dr. Gregorin — to vem — je želel najiskrenejše, da kdo drugi stopi na to mesto, slednjič pa je sprevidel tudi on sam, da korist stvari zahteva od njega to žrtve in se je udal. Predlagam torej, da dra. Gustava Gregorina izvolimo predsednikom našega društva. (Ponovno, dolgo trajajoče vsklikanje in ploskanje.)

Predsednik Mandić: Ovacija, ki ste jo priredili ravnokar, mi priča, da ste soglasno vsprejeli predlog gosp. dra. Rybářa. Vendar pa, da bo ustreženo vsem formalnostim, dajem predlog dra. Rybářa na glasovanje. Vsprejeto enoglasno ob navdušenem vsklikanju.

Predsednik Mandić: Sedaj nam je voliti pregledovalni odsek, petorico nadzornikov. — Na dotični poziv predsednikov se je oglasil deležnik, g. Ernest Pegan, in je predlagal, naj bi nastopne nadzornike izvolili per acclamationem: dr. Matej Pretner, Ivan Knava, Gračijan Stepančič, dr. Edvard Slavik in Anton Kalister. — Vsprejeto soglasno.

Predsednik Mandić: Odbornikov je voliti osem. Petorico volijo ustanovniki in deležniki, trojico pa drugi členi. Ko je uradnik društva, g. Fran Klemenčič, prečital vsa imena dosedaj priglasivših se ustanovnikov in deležnikov, se je oglasil zopet g. Ernest Pegan, da v imenu istih predlaga za odbornike nastopne gospode: Gjuro Vučkovića, dra. Otokarja Rybářa, Josipa Mahneta, Ante Bogdanovića in dra. Josipa Abrama. — Vsprejeto soglasno.

V imenu družih členov je predlagal g. Nicefor Stepančič gg.: Matka Mandića, Josipa Ulčakarja in Frana Žitkova.

Tu se je oglasil za besedo gosp. Fran Kravos, prijavivši, da delavci žele imeti enega zastopnika v odboru. Na to je povdarjal dr. Slavik, da je prof. Mandić, kakor predsednik »Del. podpornega društva« v neprestani dotiki z delavci in da smo menili, da bo mogel ravno on najbolje tolmačiti želje delaveev.

G. Ante Stemberger je predlagal, naj se zborovanje prekine za nekoliko minut, da se navzoči delavci pogovore med seboj. Ta predlog je bil vsprejet soglasno. Mej tem je g. Fran Žitko izjavil, da smatra željo delaveev povsem opravičeno in da se on rad umakne. Na to je g. Ante Stemberger

stolovnega načrta v drugega — kako potem uredim — najin beg!

Le z jednim nisem bil zadovoljen, in sicer — sam s sabo! Vsaki hip sem razmišljal, da jej razkrijem svojo ljubezen. Skoro na pamet sem že znal besede in govor, ki sem ga bil sestavljal dan na dan za oni veliki trenotek, ko se lotim tega. Ali — nikdar ni došlo do tega. Boječnost mi ni nikakor dopustila. Ali ne da bi ne bilo prilike. Gospa Barbara je puščala naju sama po ves dan. Razun tega sva hodila sama na sprehode v gore in gojzde. Še sedaj se spominjam skoro vsakega hipa, preživljenega tako v naročju prirode, a v nje bližini. Često sva po celo uro hodila povešane glave — pod sencami gajčev in malih naših zagorskih šum, ob robu livad, iz katerih se je ulivala k nama belina in modrina poljskih cvetov. Nekoč sva naletela na cel šop »margueritt«. Denka je veselo poskočila k njim. In kakor da je popolnoma pozabila, da jaz stojim za njo, je vzela jeden cvet v roko in je, kakor Faustova Grethen, začela vpraševati — šepetaje: »er liebt mich....«.

(Pride še.)

v imenu delaveev in na podlagi Žitkove izjave naznanil, da delavci kandidirajo v odbor: prof. Matka Mandića, Josipa Ulčakarja in Josipa Rožeta. Vsprejeto soglasno.

(Zvršetek pride.)

Naša veletrgovina. Organizacija naše produkcije. Mizarska zadruga v Solkanu.

I.

Pred par meseci se je osnovala v Solkanu »Mizarska zadruga« z omejeno zavezo, katere je pričela delovati z jako lepim vspehom. Kakor namreč doznajemo iz gotovega vira, imela je zadruga v prvih 5 tednih svojega obstanka okoli 70.000 kron prometa, kar je za začetek gotovo lep vspeh. Zadruga ima za sedaj v Solkanu veliko zalogo ročnih mizarskih izdelkov, a podružno zalogo ima v Trstu; prevzela je namreč prodajalnice Anton Černigoja. Zadruga uvede obrt na stroje ter tudi razširi svojo sedanjo trgovino v Trstu. Istotako bo snovala podružnice po vsej deželi. Naloga, ki si jo je postavila »Mizarska zadruga«, je torej jako velika in kakor kaže začetek, postane ista še velik in močan industrijski zavod, ki bo v čast in ponos goriškimi Slovencem. Z »Mizarsko zadrugo« je postavljen ob enem močan zid v stavbi za našo gospodarsko emancipacijo; goriški Slovenci so dobili v »Mizarski zadrugi« močen jez, trdnjavo, v kateri najdemo močno obrambo pred navali požrešnega tujinstva.

Od odlične strani smo naprošeni, da novo podjetje podpiramo. To storimo radi, ker je slovenskemu novinstvu v dolžnost, da podpira vsako podjetje, katero bi utegnili koristiti naši narodni stvari. Ako torej novo zadrugo, oziroma njeno zalogo v Trstu — po geslu: Svoji k svojim! — toplo priporočamo našim narodnjakom in narodnjakinjam v Trstu in okolice, vršimo s tem le svojo dolžnost, kakor narodni časnikarji.

V dolžnost pa si štejem, da o tej priliki spregovorimo nekoliko obširneje ne samo o novoustanovljeni mizarski zadrugi, ampak o organizaciji naše produkcije sploh, kakor bi se imela ista, po našem menjenju, izvršiti. Napotilo pa nas je k temu v prvi vrsti pismo odličnega slovenskega rodoljuba, kateri nam piše med drugim:

»Ako mizarska zadruga prospe — in to je gotovo, ako najde primerne pomoči v tržaških krogih, — potem bo to za nas navodilo, da napravimo drugo produktivno zadrugo, z istim stremljenjem: najti svoje trgovsko središče v Trstu.

»Za Vaš list bode jako hvaležno, ako poleg idealnega svojega narodnega stremljenja tudi prestopite na eminentno praktično polje, in pokažete, kako ogromnega pomena bi bilo ako se naša lesna obrt produktivno centralizira, išče prvo svoje odjemališče v Trstu in odtod v Orijent. Pisalo se je že ponovno, da smo mi Slovenci na pragu Evrope in Orijenta in da ni morda naroda, ki ima tako ugoden trgovski položaj, kakor mi Slovenci, da pa smo slepi za to in nočemo videti ugodnosti, pa se raje pomilujemo, da nas drugi zavirajo, dočim sami nočemo ali ne znamo«.

Namen »Mizarske zadruge« je torej, najti svoje trgovsko središče v Trstu in to je, z ozirom na lego naših »pokrajin in z ozirom na lego Trsta, povsem naravno. Ob vsej ljubezni, ki jo gojimo do središča Slovenije, do bele Ljubljane, ob vsej želji, ki jo gojimo, da se Ljubljana širi in procvita, moramo biti vendar vedno za to, da se vse naše glavne trgovske sile centralizirajo v Trstu, kakor naravnem trgovinskem središču naših pokrajin. Za to govoré pred vsem praktični oziri,

PODLISTEK

V sosedstvu.

Hrvatski pisal Šandor Gjalski. — Prevel M. C—t—č.

Bili so navstali divni časi. Mlada devojka mi je bila obvezla vso dušo. In niti malo nisem dvomil, da jo ljubim. Kar ponosno sem priznaval to sam sebi. No — v tistih letih! V prve trenotke se niti nisem vpraševal, da-li mi ona vrača ljubezen. Meni je zadoščalo, da jo ljubim — in ljubim tako deklico, kakoršnja se mi je Denka prikazovala vsaki hip — divna toliko v svoji čarobni nenavadni prikazni, kolikor v svoji ljubeznivosti. Srečen sem že bil, ako sem jej mogel v bližini; že nje dragi glas in sladki smeh, vsaka njena živahna in naravna kretnja — vse vse mi je nudilo silnih, velikih in neizrečeno sladkih občutkov. Skoro da si nisem niti drznil misliti na njeno vračano ljubezen. Sam sebi sem se dozdeval preneznaten nasproti njej — a tudi na razliko v letih nisem pozabljal. Saj sem — na veliko žalost

ker le v Trstu, v središču avstrijske izvožne in uvožne trgovine, je mogoče, da se naša trgovina pospeši do potrebne višine. S pomočjo tržaških veletržcev gre preko Trsta za milijone in milijone blaga: na eni strani v severne pokrajine (surovine) na drugi strani v Orijent (izvoz industrijskih izdelkov). Kljub temu pa, da gre vse to preko naše zemlje, nimamo mi Slovenci nič od vsega tega. Veletrgovine v Trstu so se polastili Italijani, Nemci, Armeni, Grki, Turki in Bog zna kdo še vse — samo mi Slovenci, kateri smo bili prvotni prebivalci tržaškega mesta, kateri smo dali temu mestu tudi ime, samo mi ne vemo in ne znamo v vsej tej veliki trgovini nič in veseli smo, ako nas ti ptujci, pritepeni skupaj od vseh vetrov, jemljejo za — težake! To je res prava ironija usode, in ako v tem oziru primerjamo svojo usodo z usodo raznih divjih afrikanških in avstralskih plemen, vidimo, da je naša usoda povsem slična usodi onih zamorskih plemen. Tudi mej ona plemena se naseljujejo ptujci in za plačilo gostoljubnosti, ki so jim jo skazali dobrodušni domačini, si jih slednjič podjarmljajo in usuznjajo. In pri nas? Ali ni ravno tako? V tem oziru imajo torej naši narodni sovražniki skoro prav, ako nas nazivljejo inferijornim plemenom.

In kdo je kriv na teh, za nas toli žalostnih razmerah? Kdo drugi, nego mi sami? Za koliko milijonov in milijonov blaga gre preko naše zemlje, ne da bi imeli mi najmanjši dobiček od tega? Koliko raznih velikih in malih ptujih trgovcev, komisijonarjev itd. živi z razpečevanjem izdelkov slovenskih rok! In vse to vsled naše — ne rečem nesposobnosti — ampak — lenobe. Skrajni čas je torej, da združimo vse produktivne sile svoje v svrhu skupnega razpečevanja svojih obrtnih izdelkov, da pa poleg tega tudi gledamo, da si pridobimo v Trstu pozicijo za pozicijo v veliki trgovini, ker le ako dobimo v roke veliko trgovino, upati smemo, da si priborimo v Trstu polagoma naše narodne pravice ter si osiguramo svoj narodni obstanek. Že Vodnik je prav dobro poznal važnost domovine svoje, ko je pel:

Glej stvarnica vse ti ponudi,
Le jemati nikar ne zamudi.

In ker so naši predniki — žalibog — zamudili jemati ono, kar jim je nudila narava v tako obilni meri, gledati moramo, mi njihovi potomci, da popravimo ono, kar so predniki naši zamudili.

A kako? O tem v naslednjih člankih.

IV. Vsesokolski shod v Pragi.

(Dalje.)

Odgovor župana pariškega na nagovor praškega župana v staromestni občinski hiši (po slavnostnem sprevedu) se je glasil:

»Gospod župan! Zahvaljujem Vas v svojem imenu, v imenu svojih tovarišev, v imenu mestnega sveta pariškega in v imenu vsega Pariza za prijazne, na nas naslovljene besede. One se vpenjajo visoko nad naše skromne osebe, one stopajo daleč ven iz te zgodovinske dvorane, iz kraljevine Češke preko tuje dežele do naše lepe Francozke in do sre naših sodržavljanov. Gospoda moja, niti še par dni ni minulo, odkar smo v Vaši sredi, in mi korakamo od čudeža do čudeža. Dejstva so daleč prekosila pričakovanja, ki so nas združila tukaj; naša domišljija ni mogla slutiti, kaj nas pričakuje v Vaši sredi. In jaz upam, da nam nikdar ne izgine spomin na te nezadržljive priručne odnose. Danes zjutraj smo prisostvovali čudovitemu prizoru, katerega je trebalo videti, da se spozna njegov pravi narodni pomen. Pred našimi iznenadenimi očmi so korakale v sokolskih četah neizmerne množice, v katerih sredini sem videl navdušene poglede mladih ljudi, zrelih mož in sivih starčkov, ki so mož ob možu korakali v bratski složnosti; več generacij se je tukaj pobratilo, starejši so na mlajše prenesli stare tradicije; uspeh minulosti se ohranja nedotaknjen in se vedno povečuje od generacije do generacije. Tako organizirana, je zveza Vašega Sokola ne le jednostavna združitev telovadcev, temveč prava narodna vojska, ki reprezentuje pravo moč Vaše dežele. Od vseh strani horizonta, iz prijateljskih in sovražnih mest so prihitali na te slavnosti Čehi, Sokoli, katerih srce si je ohranilo globoko narodno prepričanje in ki nosijo isto obleko. Jaz se bom vedno spominjal tisočev glav, nad katerimi so se dvigali

listi narodnega drevesa, lipe, kakor govoreče in živeče znamenje složnosti njih duš. Včeraj smo jih videli telovaditi, ko so se v popolnem soglasju dvigali tisoči rok; čutili smo, katere vezi so jih združile v istej misli, in skupni ljubezni do domovine in domočin tal. Iz vseh teh vzrokov osvojili so si naše simpatije in ponosni smo na tem, da je bila na praških slavnostih zastopana tudi Francija po telovadcih iz Pariza in Arrasa.

Mi smo prišli v Prago kakor prijatelji — tukaj pa smo postali vaši odločni pripadniki in kmalu spozna vsa Francija po nas, kdo da ste in kaj da pomenjate. Ravno kar trobijo sokolski rogi istočasno marsiljezo in Vašo narodno himno. Naši oboji himni družiti se v čudovito harmonijo, in mi smo v tej glasbeni harmoniji videli znamenje še močnejše zveze naših dežel.

Še na nekaj bodi mi dovoljeno opomniti. Poglejte barve našega mesta na naših trakovih. Združena je modra barva z rdečo, ako dodate tema dvema barvama še rdečo in belo barvo Vaših zastav, in tako dobite francosko trobojnico, ki je ob jednem tudi Vaša trobojnica, kar pomenja neizpremenljivo zvezo med Francijo in Česko.

Živel župan praški!

Živel dr. Podlipny, vstrajni predsednik sokolske zveze.

Živela stotolpa zlata Praga!

Živela Češka, predstraža slovanskega sveta!

Živeli Sokoli!

Živele češke dame!

Na zdar! (Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 9. julija 1901.

Deželni zbori. Gališki. Zbornica je sprejela v tretjem čitanju zakonski načrt o ustanovitvi takozvanih »kmetijskih posestev na rente«. Malorusi so glasovali proti. Potem so prečitali izjavo Malorusov, v kateri isti izjavljajo, da se ne bodo udeleževali sej deželnega zbora, ker poljska večina ni prav nič upoštevala skromnih zahtev Malorusov, kakor je n. pr. ustanovitev maloruskega gimnazija v Stanislavu, ker je večina oškodovala interese maloruskega naroda sprejemši vladni načrt o ustanovitvi »posestev na rente« in slednjič ker vlada niti ni odgovorila na množestvilne interpelacije Malorusov. Po prečitjanju te izjave so vsi Malorusi razven treh zapustili zbornico.

Na to otvorila se je splošna razprava o proračunu. Posl. Stojalowski je izjavil, da so njegovi somišljeniki stopili v poljski klub, da ne bodo proti svojim nasprotnikom nesložni. Posl. Dzieduszycki je pobijal trditve v izjavi Malorusov. Istotako namestnik grof Pininski.

Češki. V soboto se je zasedanje deželnega zbora češkega zaključilo potem, ko je isti sprejel grof Buquoy-jev zakon o uvedanju direktnih volitev v kmečkih občinah. Češki deželni zbor se skliče najbrže že v jeseni, da reši še nekatere stvari, katere so ostale še nerešene.

Kako bijejo sami sebe po zobeh!

Laški tisti prinašajo del govora, katerega je govoril italijanski deželni poslanec Ziliotto v deželnem zboru dalmatinskem. Konec govora se glasi:

»Ne morem opustiti te prilike, da ne bi opozarjal cesarske vlade, da, ako Avstrija ne spoštuje državnih temeljnih zakonov, ne more obstajati in nima pravice do obstanka; in postopaj tako v nasprotju z istimi, vskečuje nam pravico do vzgoje naših otrok v lastnem jeziku, škoduje največ sama sebi. — Lepe besede, kaj ne?! In prav hvaležni smo glasilu tržaške vladajoče klike, da jih je priobčilo. Naše slovenske poslance v deželnem zboru tržaškem pa opozarjamo na ta govor prav posebnim in jim priporočamo, da ga ob priliki servirajo svojim laškim kolegom; saj je kakor nalašč za naše razmere. Ako nočejo laški srditeži verjeti nam, bodo verjeli vsaj svojim možem.

Prepričani smo tudi, da avstrijska vlada gotovo kar najhitreje ugodi laškim željam in nasvetom, ako jej Italijani najprej sami dajo dober vzgled, kako se znajo tudi oni sami ravnati po svojih načelih. To pa bi najlepše pokazali na ta način, da bi tržaškim Slovincem dali potrebne ljudske šole. To, to bi pokazalo vaše pravicoljubje in spoštovanje avstrijskih zakonov, altro che lepi govori vaših poslancev in njih citati iz Mazzinija in drugih velmož!

Sic volo, sic jubeo! Tako hočem, tako ukazujem. To je bilo od prvega začetka vladno volilno načelo Viljelma II. In tako je še! Kadar-koli navstaje navskrižje med voljo cesarjevo in sklepi parlamenta, vsikdar odloča slednjič — volja! Če pa je nemški imperator prišel v navskrižje z javnim menenjem, tedaj, tedaj pa sledi kakov govor, iz katerega to »javno menenje« čuje, da ne sme imeti svojega menenja. Tudi ministrom se ne godi bolje. Glavni minister Viljelm II. je — Viljelm II.

Takov slučaj imamo ravno sedaj. Drugim županom v Berlinu je bil izvoljen mestni svetovalec Kaufmann. Mož menda ni persona gratissima pri Viljelm II. In tacega moža Viljelm jednostavno — ne potrdi. Minister za notranje stvari se je izrekel za potrjenje, skupno ministerstvo in državni kancelar grof Bülow istotako in Viljelm II. ga — ni potrdil. Sic volo cie jubeo.

† **Knez Hohenlohe**, ki je v soboto umrl v kopelji Ragaz na Švicarskem, je bil po vrsti tretji državni kancelar sedanje nemške države. Prvi je Bismarck, drugi, Caprivi, tretji Hohenlohe. Pokojnik ni bil nikak genijalen diplomat z lastnimi velikimi idejami, ali bil je priden in vesten uradnik, dober pomočnik svojemu gospodarju. Zlasti to spretost je imel, da je znal združevati najrazličnejše elemente v ministerstvu za skupni program. Znano je, da ni bil prijatelj ekspedicijske vojske, ki je hotel braniti pred državnim zborom. Niti v seje ni hotel priti takrat. In ko se je kitajsko vprašanje poostriilo je dal svojo vstavko.

Knez Hohenlohe je dosegel vse časti nemške države. Državni kancelar je bil od leta 1894 do 1900. Njemu je sledil sedanji kancelar grof Bülow.

Pokojnik se je porodil 1819, je bil tore v 82. letu.

Angleži in Buri. »Obzor« piše pod tem naslovom: Angležka je v vojni z Buri začetkom pokazala vso posebno humanost svojo z — dum-dum topovi. A ko se je pokazalo, da Buri z zaplenjenim streljivom za »dum-dum« vračajo milo za drago, so te barbarske kroglice zginile z bojišča. — Potem so začeli loviti žene in otroke ter jih zganjati v svoje vojaške tabore. To je bila nova barbarska brutalnost nosilcev angleške kulture v južni Afriki. To nečloveško postopanje angležkih častnikov in vojakov z burškimi ženami in otroci je v živih barvah naslikala Angležkinja Miss Hobhsonse. (Ta opis smo nedavno ponatisnili tudi v »Edinosti«. Op. ured.) List poštene Angležkinje je pomagal. Dne 5. t. m. je izjavil v angleškem parlamentu vojni minister, da vse žene, otroci starei in zaupanja vredni možje, ki imajo sredstva za življenje, morejo olti iz tabora. S tem se je vojna uprava odrekla dosedanjim praksi, morda ne toliko iz sočutja in humanitete, ampak iz bojazni, da bi po takem kršenju vojnega prava mogli nastati Angležem novi neprijatelji. Tretje barbarstvo Angležev je bilo to, da so črnece nahujskali proti Burrom, da jim plenijo in požigajo sela in bi vališča.

Tržaške vesti.

»Trieste« in njegovi jezikovni nazori. Obljubili smo že v soboto, da se povrnemo nekoliko k izvajanjem novega tržaškega dnevnika »Trieste«, kateri noče v narodnem šovinizmu prav nič zaostajati za svojimi brati. »Trieste« zahteva, naj bi parobrodna družba avstrijskega Lloyda imela popolnoma italijansko lice. To svojo zahtevo opira na to, da se je ta družba porodila v Trstu. Že ta »razlog« absolutno ne velja, ker Trst ni bil nikdar izključno italijansko mesto in naj to trdi makar novi »Trieste«. Pa tudi če bi bil Trst italijansko mesto, »Trieste« še vedno ni imel prav. Saj ta list priznava sam, da se avstrijski Lloyd prav nič ne brani, da sprejemati vsakoletnih milijončkov subvencije od avstrijske države! Ali hoče »Trieste« trditi tudi o le-tej, da je italijanska?! Avstrijske dežele naj bi dajale Lloydju mastne podpore, v zahvalo za to pa naj bi Lloyd pačil njih narodni značaj s tem, da bi svoje parnike krstil s popačenimi laškimi imeni nelaških dežel! Slovenske in nemške dežele naj bi se vsemu svetu kazale kakor italijanske in svet naj bi mislil, da imajo Italijani vso avstrijsko trgovino v svojih rokah. To bi ugajalo tudi listu »Trieste«. Niti to, da se novi Lloydovi parniki krstijo z latinskimi imeni avstrijskih dežel, katera imena so itak skoraj popolnoma identična z italijanskimi

imeni, ni laškim šovinistom prav. »Trieste« se trese pred mislijo, da bi se tudi na morje prenesla avstrijska jezikovna zmešnjava in v preprečenje tega naj bi še nadalje vladala tam izključno le italijanščina. Ako italijanske plovbene družbe dajejo svojim parnikom italijanska imena, nimamo mi in ne smemo imeti čisto nič proti temu; da bi pa taka družba, kakor je avstrijski Lloyd — čegar akcijonarji se nahajajo po vsej Avstriji, ki od vse države dobiva mastne subvencije, se redi od avstrijske trgovine in ki v inozemstvu nekako reprezentuje vso Avstrijo — hotela vzdržati čisto italijanski značaj (in bodisi tudi s pretvezo latinskih imen svojih parnikov), temu se moramo ureti najodločnejše. Ako se hočejo Italijani šopiriti z lastnim denarjem, naj se le šopirijo, kolikor jim je sploh mogoče; nikakor pa ne moremo trpeti, da bi se bahali po svetu s tujim denarjem in da bi našo državo kazali v laški luči.

Povej mi, kdo te ponatiskuje in povem ti, kdo si! Glasilo laških duhovskih reformatorjev. »L'Amico«, piše: »Vihar, kakoršnjega še ni bilo, razsaja že par let sem proti vsemu, kar je latinskega v cerkvah naših. Nikdo naj ne reče, da pretiravam. Zadošča čitati slovanske liste vsega Primorja, da se prepričamo o tem. Dan na dan pišejo proti latinski liturgiji, kakor da bi bila to le liturgija italijanskih duhovnikov v Trstu (Italijanskih?! So-li imena: Jurica, Kavalič, Janosevič, Masten itd. itd. tudi italijanska?! Vprašanje stavčevno.), med tem ko je v resnici liturgija katoliško-apostolske cerkve. V edneje slovanskih agitatorjev je naravnost škandalozno. Pred cerkveno oblastjo ne poznajo drugega nego grožnje z razkoli. To je infamen hrup zadnjih let; in mej agitatorji ima, žal, svoje mesto tudi nekaj duhovnikov, ki bi se morali, če tudi so Slovani, spomniti, da pripadajo k latinsko-romanskemu obredu.«

»Cutimo se dolžne, da visoko protestujemo proti tej hinavski agitaciji proti jeziku cerkve, ne italijanske, ker take ni (Hoho, kdo se je pa nedavno temu bahal, da je papež Italijan in da pred vsemi ljubi italijanski jezik, da so sloveči svetniki Italijani in da je sedež cerkve v središču Italije?! Ured. »Ed.«), ampak cerkve katoliške, ki je jedino prava — od strani liberalnih advokatov, duhovnikov, bolj ali manje hvalevrednih.«

Muso rotto, kdor je napisal to! Mar niso »Piccolo«, »Indipendentes«, »Gazzettino« in njih somišljeniki najsrdečiji liberalci? Mar niso deloma framasoni, deloma Židje, deloma brezverci in vsi skupaj. — oboževalci tiste oficijelne Italije, ki je v najhujem navskrižju s katoliško cerkvijo?! A kdo daje podatke tem listom proti tržaškemu škofu?! Kdo dovoljuje mažačem umazanega »Gazzettina« »pogovore«, polne laži in zavijanj, ki se potem pošiljajo v svet v šeuvalne namene proti škofu tržaškemu, visokemu dostojanstveniku iste rimsko-katoliške cerkve?! Ali niso to isti ljudje, ki mečejo okolo sebe s slovenskimi »liberalnimi advokati«: ljudje, ki so dolžni pokorščino istemu škofu, a mesto tega podpirajo se svojimi izjavami one, ki uprizarjajo gonjo proti škofu?! Taki ljudje nam hočejo še kaj očitati! Ljudje, katerih vsaka beseda se ponatiskuje v listih, ki so znani kakor skrajno sovražni katoliški cerkvi! Taki ljudje se drznejo psovati poštene slovenske duhovnike — poštene še posebno zato, ker branijo svoj proganjani narod pred strupenim sovražtvom zbesnelih sovražnikov.

Tudi gornja izvajanja v »katoliškem« »Amicu« je ponatisnil »Piccolo« z vidno slastjo ter je pridodal, ali pa je poslal v »Piccolo« kakov reformator:

»Vsakdo umeje, kako je ta protest: italijanskih duhovnikov naperjen proti mons. Sterku, ki je pospeševatelj in zaščitnik slaviziranja svetih obredov. Samo tega ne umejemo, kako italijanski duhovniki — z malo izjemami — ostajajo tako nedelavni vspricho temu, da se v škofiji tako pozabljajo ukazi z Rima in vspricho zapostavljanju italijanskih duhovnikov v vsakem oziru. Ker škof ni smatral vrednim, da bi le besedico odgovoril na protest, doposlan mu pred dvema leti od 89 duhovnikov — zakaj ne zahtevajo isti naravnost v Rimu in energično, da se bodo spoštovale pravice njih cerkev?«

Ali se ne zdi tudi Vam, cenjeni čitatelji, da je tudi ta dodatek, oziroma šeuvanje na upornost proti lastnemu škofu, spisal kakov besni reformator?! Pfu!!

Nadaljnji deležniki »Narodnega doma v Trstu« :

48. g. Fran Barbič, vratar vrhovnega sodišča.
49. gosp. Janko Malović, zasebni strežaj.
50. gosp. Franjo Žitko, posestnik.
51. g. Anton Žitko, nečak prvega, vsi v Trstu;
51. g. Andrej Čok, posestnik, Lonjer;
53. g. Miha Bizjak, e. kr. carinski oficijal v Trstu;
54. g. Fran Godina, e. kr. sodni poduradnik, Sv. Ivan;
55. g. Fran Počkaj, trgovec v Trstu;
56. g. Nic. Stepančič, trgovec;
57. g. dr. Otokar Rybář, odvetnik;
58. g. Fran Mirt, trgovec, vsi v Trstu;
59. g. Franjo Suban, pos., Sv. Ivan;
60. g. Mijo Kuščer, ces. kr. poštni oficijal;
61. g. Miha Presen, trgovec;
62. gosp. Anton Kalister, zasebni uradnik;
63. g. dr. Matej Pretner, odvetnik;
64. g. Davorin Porenta, e. kr. car. oficijal;
65. g. A. Kenda, zavarovalnični zastopnik;
66. g. Josip Sotlar, e. kr. fia. nadstražnik;
67. g. Vekoslav Petrovčič, obrtnik;
68. g. Hinko Candolini, uradnik zavarovalnice proti nezgodam;
69. g. Srečko Bartelj, knjigovodja;
70. g. Josip Mahne, trgovec;
71. g. Gregor Istinič, obrtnik;
72. g. Jakob Perhave, trgovec, vsi v Trstu.

V pojasnilo. Od raznih strani nam dohajajo razna vprašanja glede uporabe onih svot, katere uplačajo podporni člani društva »Narodni dom« in sicer 24, 12 in 6 kron na leto.

Na ta vprašanja odgovarjamo, da so te svote namenjene istotako, kakor deleži, dohodki iz deležev in ustavovnine, t. j. v prvi vrsti za gradnjo »Narodnega doma« in pokritje stroškov v dosegu društvenega namena. Deležniki so lahko ob enem podporni člani ene ali druge vrste, ter plačujejo letne svote, za katere so se obvezali.

Podporni člani imajo vse pravice kakor ostale vrste členov z edino razliko, da uplačan doneskov ne morejo zahtevati nazaj. Ob enem pa imajo zavest, da donajajo kamenje za zgradbo »Narodnega doma«, za kar jim bodo hvaležni še daljni potomci tržaških Slovanov!

Med odvetniki. Pišejo nam: Na porotni razpravi proti Camberju je bilo navzočih prvi dan polno laških odvetnikov in juristov. Neki naš možak se je približal omenjenim in poslušal, kaj da se gospodje razgovarjajo med seboj. Med drugim je rekel eden: »Glejte, kaj se pravi to: študirati s polento! Mi smo študirali s pečenko, oni pa s polento in kakor se vidi, je zadnja (polenta) bolja!«

Ker je to laskavo priznanje našim odvetnikom — smo je napisali.

Laški odvetniki so tako priznali, da jih naši nadkriljujejo, da si so študirali z revnimi sredstvi. »Ž.«

O razsodbi v pravdi Ema Mauroner-Giberti contra Leopoldu Mauroner-Stengle poročajo seveda tudi današnji laški listi. Ali vsi so, razun »Avanti«-ja, nenavadno malobesedni in poročajo na tako skritih prostorih, da je komaj opaziti. Videti je, da jim je sapa zaprlo. Rekod je — to treba povdariti — dosegel novi patrijotični list »Trieste«, ki je k besedilu razsodbe še dodal, da se ista po mestu zelo »komentira«. Kaj je mislil »Trieste« s to frazo, ni težko pogoditi. Iz te fraze nam zveni dvojno. Prvič, da so »patrijotje« okolo »Trieste« pričakovali in se nadejali vse drugačne razsodbe; in v drugo zveni, kakor da ti patrijotje hočejo v javnosti vzbuditi dvom o — juridiški utemeljenosti razsodbe. Če je g. Poldotu kaj služeno s to pomočjo, potem mu prav iz sreča privoščamo tolažbo takih — patrijotov!! Naj si le bivši, Garibaldinec in patrijotje leže v objemu, kakor so si — vedno dosedaj!!

»Anarhisti« in spe! Pišejo nam: Vračajočim se minolo nedeljo iz »Narodnega doma« pri sv. Ivanu nam je sledila od rotunde naprej družba, kakih 10 mladeničev, ki so vso pot, do Dreherjeve pivovarne, peli neko »Pugniam per l'anarchia!« Prišedši na ogel ravnokar omenjene pivovarne, smo se (bila nas je cela trojica!) ustavili, hoteli videti od blizu te »grozne« anarhiste! In ti so res

hitro pokazali svojo »grozoto«. Čim so ti »anarhisti« videli, kako smo se mi neanarhisti ustavili, hitro so krenili na levo proti mestnemu gozdiču. Zraven tega so, čim so opazili, da jih pričakujemo, začeli upiti: Evviva i socialisti mati!!

E da, biti anarhistom v pesmi, to zna vsaki — tržaški paglavec. Ker pa je na svetu tudi ljudij, ki se boje tudi svoje lastne sence, bilo bi morda vendar dobro, ako bi malece gledali na prste taki nočni — pevani anarhiji!

Poročevalec.

Neža Kolmančič, bivajoča v ulici Donata št. 12 v III. nadstropju, prosi usmiljene ljudij, da bi jej pomagali vsaj toliko, da bi mogla plačati stanarino za en mesec. Žena ima 6 otročičev, a mož jej je bil odšel v Slavonijo iskati dela, katerega pa ni dobil in je sedaj na poti peš nazaj v Trst. Ako žena ne plača stanarine, je vržejo na cesto s 6 otročiči vred.

Požar. V hiši št. 132 ulice Romagna je navstal v noči med nedeljo in ponedeljkom požar. Vnela se je bila neka lesena bajta in popolnoma zgorela. Gasilci so prišli prepozno.

Izbruh ljubezni. Predsinoči se je 25-letna Marija Svidav na svojem stanovanju v zagati Gusion št. 4 sprla s svojim ljubimcem. Ker je slednji v burni debati podlegel, poslužil se je skrajnega »parlamentarnega« sredstva — obstrukcije in začel metati na svojo ljubico čaše in kroznike, vsled česar je dobila »srečna« ljubimka več ran, katere so jej lepo obvezali na zdravniški postaji.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 10. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Farneto 7, tiskarniški stroji in oprema v zalogi; ulica S. Lazzaro 12 in ulica Carintia 22, hišna oprava; ulica Cologne 9, premog; ulica Geppa 14, hišna oprema; ulica S. Lazzaro 6, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 23.8, ob 2. uri popoldne 28.1 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.5. — Danes plima ob 3.50 predp. in ob 3.51 pop.; oseka ob 8.25 predpoludne in ob 11.22 popoldne.

Deška šola družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. Oo priliki šolske veselice dne 39. junija se preplačali vstopnino p. n. gg.: Švigel 5 nvč., Kompare, Čelan, N. N., Zabrič, Čevna, Košir, N. N., Krivič, Ukovič, po 10 nvč., N. N. 15 nvč., Novak, Blažič, Čarga, N. N. po 20 nvč., Vatovec, Istinič, Kresevič, Zlobec, Kosič, Višnjan, Vrabec, Batagelj, N. N., Rože po 30 nvč., dr. Slavik, Kamušič, Lukšič, K. K., Vrč, N. N., Koritnik po 50 nvč., Turk 60 nvč., N. E. 70 nvč., Sila 1 gld., Prašelj 1 gld., Počkaj 1 gld. 30 nvč. g. Vinko Dolencec, katehet družbine šole je daroval 2 gld. 50 nvč., ker se ni mogel udeležiti šolske veselice.

Vsem darovalcem in darovalkam izreka tem potom najpriskrbenjšo zahvalo Vodstvo slov. deške šole pri sv. Jakobu.

Doneski za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda: g. Anton Toroš, e. k. carinski uradnik v Trstu mesto venca na grob pok. Lovreta Sancina 10 K; iz Materije za neko stavo 1 K.

V počestitve spomina pok. Lovreta Sancina so rodoljubni Škedenjci nabrali 100 kron, Imena darovalcev priobčimo prihodnjic. Čast in hvala vzglednim rodoljubom v Škedenju!

V isti namen in istim povodom je daroval g. Ivan Sancin-Toč iz Škedenja 6 kron za »Škedenjski orkester« in 1 krono za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda.

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu vabi na občni zbor, kateri bo v soboto dne 13. julija 1901, ob 8. uri zvečer v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva« (ulica Stadion 19). Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Letno poročilo tajnika. 3. Letno poročilo blagajnika. 4. Volitev: a) podružničnega načelnika, t. j. predsednika, zapisničarja, blagajnika in vsakemu po enega namestnika (§ 9. podruž. pravil). b) 2 pregledovalcev računov. c) podružničnih zastopnikov za veliko skupščino. 5. Posamezni predlogi, želje in nasveti. Na obilno udeležbo uljudno vabi Načelnikstvo.

Doneski za Ciril-Metodijev dar. Martelane Anton, Barkovlje št. 324, 2 K, Lenger

Marija v Zireh nabrala v veseli družbi 16 K, Ryšlavy, župnik v Munah 1 K, Urdih Andrej, trgovec, Trst 2 K, Ravbar Miha, trgovec, Štanjel 2 K, Kete Fran v Trziču 1 K, oddelek sv. Nazar pri Koprnu nabranih 4 K 60 st., Matetič Ivan, Barbana 1 K, Starasinič Jurij, finč. nadstražnik, otok Lošinj 5 K, Turk Ivan, Opatija, zbirka 2 K 62 st., Prostoslav Osipov, Sežana 20 K, Warto Julij, župnik, Bazovica 10 K, Puklič Oroslov, e. kr. finč. straž. Volosko 1 K, Škočir Avg., župnik v dežel. bolnici Gradeč 20 K, N. N. Pazin 2 K, Tiringier Iv., kapelan Jelšane 2 K, Radoslav Srebotnjak v Lokvi 1 K, Kr. Fabiani v Lokvi 1 K, M. Pakiž v Lokvi 1 K, I. Schifrer v Lokvi 2 K, Candolini Trst 2 K, Šuman Josip, Škedenj 2 K, Žvokelj Janez, e. kr. davkar v Komnu 5 K, Šusteršič I., e. kr. ofic. v Komnu 4 K, Lukežič I., dekan v Komnu 2 K, Švara A. v Komnu 1 K, Nečemer K. v Komnu 1 K 50 st., Sila Matija, dekan v Tomoju 10 K, Gerbec J. Sežana 1 K, samostan šolskih sestr v Tomaju 5 K, I. Š. Opčine 3 K, Ciril, Metod in Mijo Kuščer Trst 5 K, Grasič Josip, župnik Beram Istra 2 K, Bukovec Fran, župnik Trviž 4 K, Perhave Fran, Ležeče 2 K.

Skupaj . . . 140 K 72 st.

zadnjič izkazanih 177 „ 64 „

Vse skupaj . . 318 K 36 st.

Srčna hvala in Bog povrni vsem častitem gg. darovateljem!

Blagajništvo.

Vesti iz ostale Primorske.

× O možu, ki nikoli ne laže! Iz Istre nam pišejo: Kdo je ta? Kako vprašanje!! Kdo je š: tujec v Jeruzalemu, da ne bi vedel tega!! Kdo bi mogel biti drugi, nego preslavni dr. Bennati v Koprnu!! Saj je sam povedal tako v državnem zboru. In to je tako odlična družba, da bi hoteli poznati človeka, ki bi se drznil lagati v taki družbi! Najmanje pa bi mogli pričakovati od človeka, ki sam in nepoklican prisega pred vsem svetom, da nikoli ne laže. Če je torej dr. Bennati prisegel v državnem zboru, prijatelj in sovražnikom v lice, da nikoli ne laže, moramo torej smatrati kakor izključeno, da bi bil takrat lagal, ko je prisegal, da nikadar ne laže.

Gospod dr. Bennati torej ne laže nikdar. To stoji. In le blasfemija na škodo nje veličanstva signorie istrske bi bilo, ako bi si kdo še dovoljeval kake dvome v tem pogledu.

Ne torej z namenom, da bi hoteli kaj majati na tej resnici, pribiti kakor z žebljem, ampak le kakor interesantem prispevek naj konstatujemo tu dvojno, kar pa je tudi sama resnica.

Prva resnica bi bila ta, da je državni poslanec dr. Bennati prisegal v isti seji zbornice nasproti drž. poslancu Spinčiču, da oni sami Italijani vzdržujejo italijanski gimnazij v Pazinu!

Druga resnica pa je, da interpelacija poslanca Spinčiča in tovarišev od 29. maja dokazuje dokumentirano, da so z zneskom 29.300 K, delom dohodkov iz šolskih taks, plačevanih večinoma od slovenskega prebivalstva, torej iz dežel. denarjev, podpirali gluboneme, dajali neke podpore in podpri isti realni gimnazij, katerega, po prisegi gosp. Bennatija, vzdržujejo Italijani sami iz lastnih žepov.

Primerjajte sedaj gornjo prisego g. dra. Bennatija, da se on nikdar ne laže, s tema dvema ravnokar pribitima resnicama, pa vas mora miniti zadnja senca kekega dvoma, ki vam je morda še ostal v duši: da dr. Bennati — nikdar ne laže!

Vesti iz Kranjske.

*Predsednikom kranjske zbornice notarjev je bil predvčerajšnjim izvoljen e. k. notar Ivan Plantan.

*Nesrečnega dra. Jana so predvčerajšnjim pokopali v Gorjah. »Slovenec« poročajo, da je Jan padel čez 400 metrov visoko skalo. Glava mu je bila popolnoma razbita. »Slov. Narodu« pa pišejo, da je samomor popolnoma izključen. Ali je zaspal in se prevrnil v brezno, ali pa se mu je ob pogledu v globino zavrtelo v glavi.

Brzobjavna poročila.

Povodnji v Kitaju.

LONDON 9. (B) »Standard« javlja iz Šangaja, da so v pokrajini Kiang-si nasto-

pile velike povodnji. Število ljudij, ki so o tem zgubili življenje se ceni na 4000.

Velika vročina v Združenih državah.

NEW-YORK 9. (B.) Kakor se priobčuje uradno, je v zadnjem tednu v Velikem Newyorku 980 ljudij umrlo vsled vročine.

Dogodki na Španjskem.

MADRID 9. (B.) Liberalni poslanci iz Katalonije, ki so bili včeraj vsprejeti v avdiciji od kraljice regentinje so se izrekli brez-pogojno za to, da Katalonija ostane v zvezi z monarhijo; z vso odločnostjo pa so se potegnili za to, da se izvedejo reforme v smislu decentralizacije.

Šovru Sancinu na grob.

Jedva se v najlepšo dobo je razvilo Ti življenje.

Triindvajsetkrat dočkal si prijaznih vigradij prihod, vendar si usoda kruta je zljubila vez uničiti, ki spajala s telesom mladim Tvoj je duh.

— — — — —

In Ti si umrl!
Nenadoma se duh tvoj vspel je nad oblake, ostavljajoč ledeno, onemoglo truplo preborni materi in sestri, ime najljubše ki zaman izrekajo ob vznožji sina, brata.

In mrtev si!
Umrli narodu si svojemu, kateremu si stavil se v obrambo v potrebi vsaki, se jeze ne boječ nasprotne.

Umrli si — z duhom, ki odslovil se od Te, je strto vse početje Tvoje v prid naroda, ki ljubil si ga neizmerno. Ostavil rod si mili ravno zdaj, ko mož enakih tebi baš

prenujno potrebuje; saj živel zanj si, zanj kot rodoljub se pravi si potegoval.

Pred dnevi še, ki niti tedna še ne tvorijo, na odru si strmečim nam pokazal, kako mladino vnemati si znal za rodoljubno delovanje.

Na drugem odru zdaj, kjer Tvoj odbegli duh več ne deluje kot tam na onem, počivaš mirno, nezavedajoč, se kdo ob trupu Tvojemu mrtvem plaka.

— — — — —

Glej množica nebrojna že ob odprtini groba, bivališča Tvojega prihodnjega, s solzami je v očeh se zbrala, in prosi te iskreno, da nad oblaki gor, pred večnim Bogom, izprosi narodu bi svojemu milejše dneve.

Marija Gregorič.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
• T R S T •
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesa, Piazza Rosario št. 2
Via Limitanea, (šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
— Moje pohištvo donese srečo. —

MATTONLEY
GISSHÜBLER
KRALJICA KRALJICA

Svoji k svojim!

IVAN REBEK

ključarski mojster

Celje. - Poljska ulica št. 14.

—*—

Priporoča slavnemu občinstvu svoje najnovejše in najboljše aparate za streljanje proti toči.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kositarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali tudi brez gobe.

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghenga št. 7. — TRST.

Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran, Istrsko, Opolo, Vis, najfinjša vina v buteljkah, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.

Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo, tudi se sprejemajo naročila na dom s točno postrežbo.

Remeljani v velikem izboru, bukove debal orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopalnice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderin št. 10.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim blagom v Trstu, Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, navadnega in najfinjšega olja, najfinjših testenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. Ceniki franko.

„Durator.“ Podplati so zastoj, ako vsakdo rabi „Durator“ ter žnjim 3-4 tedne maže svoje podplate, kateri trajajo 5 krat več in jih voda ne obrabi. Cena jedni škafliji z navodilom vred 1 in 2 kroni. „Durator“ se prodaja v mrotilnicah, specerijskih prodajalnicah, trgovinah z usnjem in obuvalom. Kjer se ga ne vidi, naroči naj se ga z 1 K 20 stot. franko naravnost pri glavnem zastopniku za Primorsko, Istro in Dalmacijo: J. Michajup v Trstu, ulica Rossetti št. 12.

Operatèr kurjih oces, (Kalistv van specializirani Giordani, ima svoj ambulatorij Via Stadion 3. I. ki je odprt od 9 predp. do 6. pop. ob nedeljah in praznikih do 4. pop. Izvršuje odstranitev kurjih oces in zraslih nohtov tudi v najbolj kompliciranih slučajih na poseben način in brez nikakoršnih bolečin. Cena za operacijo v ambulatoriju 1 krona, na domu 2 kroni.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na deželo in drobno franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Rabim 24.000 K na prvo hipoteko na poslopja in zemljišča v vrednosti od 70.000 K. Glavnico bi izplačeval na anuitete. Za to posojilo prosil sem vse naše banke. Odbili so mi prošnje vzlic najboljšim garancijam čeprav so različni hrvaški in slovenski denarni zavodi in tudi slovenski kapitalisti dali našim največjim nasprotnikom, na dvomljivo hipoteko, posojila v zneskih ki presežajo milijon K. (Z imeni lahko vsak čas poslužim.) Za to posojilo obrnil sem se na ital. in nemške denarne zavode. Ponudili so mi precej. Popred pa kakor podpisem kontrakt, obračam se še enkrat na ta način na naš narodni kapital za posojilo. Ponudbe pod šifro S. V. listu „Edinost“ v Trst.

Čudež iz Švice.

Podpisana tvrdka pošlje vsaki osebi z povzetjem **izvrstno uro**, 24 ur idočo s 3 letnim jamstvom za **2 krone 60 stotink**.

Razven ure vdobi vsak naročnik **zastoj** jako lep **nožič**.

Ako bi ura ne ugajala, se jo zamenja ali pa pošlje na zahtev denar nazaj.

Vdobi se samo pri

Zastopstvu švicarskih ur

KRAKOV I. 8/2, pošto predalo št. 29.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednost za torje naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

MAL POLOZI DAR DOMU NA ALTAR!

ZALOGA PRI IV JEBAČINU V LJUBLJANI.

Cenjene gospodinje
skusite da ta naša
izborna sladna kava
najde pot v vsako
slovensko hišo.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam
sè zeleno varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.

A. Thierry-ja stolistno mazilo
2 lončka 3 kron 50 stot franko, razpošilja proti predplačilu:

A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“
v Pregradi, Rogotec Slatina (Rohitseh-Sauerbrun).

DUNAJ: Centralna zaloga: Lehnar C. Brady, Fleischmarkt 1. -- BUDAPEST: Lekarnar I. pl. Török in Dr. Egger. -- ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach.

Na drobno se vdobi povsod.

Najboljše

stiskalnice za grozdje

in OLJKE so naše stiskalnice najnovejšega in najboljsega sestava z dvojno in nepretrgano pritiskalno močjo; zajamčeno najboljše delovanje, ki prekasa vse druge stiskalnice.

Najboljše avtomatične patentovane trtne brizgalnice proti peronosperi „SYPHONIA“ ki delujejo same od sebe, ne da jih bilo treba goniti.

Stroji za grozdje, sadje in oljke, mlin za mastiti in obirati grozdje, stroji za sušenje sadja in drugih vegetalnih, življenskih in mineralnih pridelkov. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko.

Mlatilnice za žita, čistilnice, rešetalnice.

Slamoreznica, ročni mlini za žito v raznih velikostih in vsi drugi stroji na poljedelstvo.

Izdelujejo in pošiljajo na jamstvo edino le tovarnarji

PH. MAYFARTH & Co.

c. kr. izklj. privilegovana tovarna za poljedelske in vinske stroje.

Dunaj, II./1. Taborstrasse št. 71

Odlikovani v vseh državah sveta z nad 450 zlatimi in srebrnimi kolajnami in pohvalnimi pismi.

Ceniki z mnogoštevilnimi pohvalnimi pismi brezplačno.

Razprodajalci in zastopniki se iščejo povsod, kjer se nismo zastopani.

„Čuvati se pred ponarejanjem“.

Ces. kr. priv. tvornica strojev, brizgalnic, čelad, cevij, pasov in prva moravska mehanična tkalnica tvrdke

Czech pri Prostjevi (Moravsko.) **R. A. SMEKAL-A** Smichov-Praga

podružnica v Zagrebu, Frankopanska ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom in zasebnikom **brizgalnice** vsake vrste, s **patentom proti zmrzlini** in priredbo, da na obe strani vodo sesajo in mečejo.

Parne brizgalice, s katerimi zamoreta že samo dva človeka delati; izučba lahka in brez mašinstva. Dalje motorne vozove, aparate za acetilenski plin, brizgalnice proti peronospori „Vermorel“ po 16 kron, „Avstrija“ po 20 kron franko na vsako pošto.

Kmetijsko orodje. Izdelki solidni, lepi in po ceni. Uzorci in ceniki brezplačno.

— Ugodni plačilni pogoji —

Spoštovanjem

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Rojansko posojilno in konsumno društvo v Rojanu (pri cerkvi) priporoča svojo dobro znano

„Društveno krčmo“

v kojoj se toči:

najboljše domače črno vino po 52 novč.

I. vrste istrsko " " " 40 "

kakor tudi Steinfeldsko pivo v sodčkih in buteljkah.

Gorke in mrzle jedi.

Lep senčnat vrt. —OSO— Kroglišče.

Stanovanje se odda

v Sv. Ivanu 336 s 24 avgustom ali 1. sept. t. l. v hiši dedičev Josipa Gašperšič-a, Cena 400 K. — Ponudbe g. Frana Škapin. trgovcu v ulici S. Caterina 6.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečavanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII. Deutschgasse, 8.

Najbolja prevlaka za podove je Fernolendtov

bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako prejšno prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in e trpežne. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni v plehasti škafliji.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov

ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, V Schulerstrasse št. 21

Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštne povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila, nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilna zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in bronasti lak kakor tudi vsega sveta najboljše

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Pekarna in sladčičarna

JAKOB JURCA

TRST. — Molin a vento. — TRST.

Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinjših sladčice, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem izboru. Postrežba hitra in točna na dom.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinjšega. — **Najfinjše testenine**, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in o zmernih cenah.

Proti malokrvnosti, za rekonvalescente in v obče za vse šibke osebe kakor tudi blede deklice se priporoča

Ravasinijev železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih potrebnih količin železa in delujočih prvih kinina.

Vdobi se samo v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

Poštne pošiljate s povzetjem.

Ugodna prilika.

V ulici Nuova, nasproti lekarni Zanetti se nahaja velik izbor

NAOČNIKOV

v jeklu, niklu, zlatem aluminiju in srebru iz najslavnejših tovarn in periskopičnimi lečami od 25 novč. više.

Naočniki so zdravniško predpisani.

Moderne lornjete vdolane v želvino kost, dalnoglede za kopno, za po morju in gledališče.

Termometri za mrzlico, barometri in povečevalne leče po ugodnih cenah.

Sprejemajo se poprave.